

IZVJEŠTAJ
O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI NA NACRT ODLUKE O OBILJEŽAVANJU
DANA SJEĆANJA NA ŽRTVE ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI U PRIJEDORU I
NJEGOVOJ OKOLINI

U skladu sa Zaključkom Gradskog vijeća Grada Sarajeva, broj: 01-GV-02-1469/22 od 05.10.2022. godine, usvojenim na 19. sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva, održanoj 05.10.2022. godine, provedena je javna rasprava na Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

Pozivi za učešće u javnoj raspravi upućen je 05.10.2022. godine, sljedećim subjektima:

- Kantonu Sarajevo
- Četiri gradske općine
- Klubovima gradskih vijećnika
- Udruženju „Žena Žrtva Rata“
- Udruženju Prijedorčanki „Izvor“
- Nevladinoj organizaciji „Udruženje Pravnika“
- Univerzitet u Sarajevu
- Nevladinoj organizaciji Udruženje „Obrazovanje građi BiH – Jovan Divjak“
- Udruženju „Most mira Prijedor“

Zaključak Gradskog vijeća Grada Sarajeva, čiji je sastavni dio bio i utvrđeni Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini bio je javno dostupan i na službenoj internetskoj stranici Grada Sarajeva, putem poveznice istaknute na naslovnoj stranici pod naslovom „Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini” te je tako bio dostupan i drugim zainteresiranim subjektima.

Subjekti u javnoj raspravi, koja je trajala do 05.11.2022. godine, nisu imali primjedbi, prijedloga i sugestija na Nacrt Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini.

Na 19. Sjednici Gradskog vijeća Grada Sarajeva, broj: 01-GV-02-1469/22 od 05.10.2022. godine, tačkom 10. – Nacrta Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini, Gradski vijećnik Toni Vukadin se prijavio za diskusiju i po pitanju teksta Nacrta Odluke o obilježavanju Dana sjećanja na žrtve zločina protiv čovječnosti u Prijedoru i njegovoj okolini iznio sljedeću inicijativu: „Iako je ovdje navedeno..se da je prema izvještaju Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda da ipak se ili ovaj termin bosanskih Srba stavi pod navodnike ili da koristimo drugi izraz. Jer evo već ovdje među nama samima imamo Biljanu, Srđana i druge ljude srpske nacionalnosti kojima ovi sigurno nisu bili vlast u ovom periodu. Hvala“.

Predlagač ne prihvata sugestiju iz razloga što se radi o terminologiji Međunarodnog suda, te su korišteni izrazi snage ili vlasti bosanskih Srba (termin se odnosi na vojsku Republike Srpske - VRS), snage Bosanskih Muslimana (predvođenih Armijom BiH – ABiH) te snage Bosanskih Hrvata (predvođenih Hrvatskim vijećem obrane – HVO). Tokom izricanja presuda, pomenuti izrazi su terminologija koja se odnosi na strane u sukobu.

Međunarodni sud izrekao je presude pojedincima a ne etničkim grupama ili organizacijama. Citiraću izjavu Bob Reida, zamjenika šefa istražnog odjela, Tužilaštvo MKSJ: „Ja sam zamjenik šefa Istražnog odjela Tužilaštva Tribunala i na Tribunalu sam od juna 1994. godine. Radio sam na gotovo svim predmetima koje je Tužilaštvo Tribunala istraživalo, bilo da je riječ o počinocima bosanskim Muslimanima, bosanskim Hrvatima, Hrvatima, bosanskim Srbima, Srbima, Makedoncima ili kosovskim Albancima. Ne smiju se svi pripadnici jedne nacije ili etničke zajednice označavati kao ratni zločinci. Tačno je da su zločine u Prijedoru počinili pojedinci s imenom i prezimenom, a ne etničke grupe ili organizacije. Međutim, neki od tih pojedinaca su počinili te zločine kao državni funkcioneri, naprimjer kao pripadnici policije, vojske ili Teritorijalne odbrane (TO). To nije bio samo slučaj ovdje u Prijedoru, već i u svim sukobima na području bivše Jugoslavije koje smo istraživali, počevši od Slovenije pa sve do posljednjeg, u Makedoniji“. Citat iz knjige: „Približavanje MKSJ-a lokalnim zajednicama u BiH“ – transkript konferencije – Prijedor, 25. Juni 2005., strana 9, knjiga dostupna na linku: <https://www.icty.org/bcs/outreach/pribli%C5%BEavanje-mksj-zajednicama-u-bih/prijedor>

Dok presude Međunarodnog suda dokazuju da su sve strane u sukobima počinile zločine, Međunarodni sud smatra svoju pravičnost i nepristranost izuzetno važnim. Sud se ne svrstava ni na čiju stranu u sukobu i ne pokušava da stvori nikakvu vještačku ravnotežu među različitim grupama. Dokazi su osnova na kojoj tužilaštvo iznosi svoju argumentaciju. Sudije obezbeđuju pravična i transparentna suđenja, razmatrajući dokaze da bi utvrdile krivicu ili nevinost optuženog. Shodno navedenom, pomenuti izrazi su zvanična i utvrđena terminologija suda te se kao takve ne mogu mijenjati niti dopunjavati. Pomenuti izrazi su korišteni za pripadnike vojnih snaga i jedinica u sukobu, te se ne odnose na etničke skupine ili grupe već se odnose na pojedince koji su pripadnici tih grupa ali u ulozi vojnih snaga.

CITAT iz dijela Drugostepene presude Krstiću Radoslavu: „Snage bosanskih Srba su bile svjesne, kada su se upustile u svoj genocidni poduhvat, da će bosanskim Muslimanima zlo koje su im nanijele donijeti trajne nevolje. Žalbeno vijeće s potpunim uvjerenjem izjavljuje da pravda osuđuje, odgovarajućim formulacijama, ogromnu i trajnu štetu koja je nanesena i pokolj u Srebrenici naziva njegovim pravim imenom: genocid. Odgovorni će nositi ovu stigmatu, i ona će služiti kao upozorenje za budućnost svima onima koji pomisle da počine takvo gnusno djelo.“ Predmet br.: IT-98-33-A 19. april 2004., presuda Žalbenog vijeća u predmetu krstić Radoslav (presuda dostupna na linku: <https://www.icty.org/x/cases/krstic/acjug/bcs/krs-aj040419b.pdf>)

Predmet Ivica Rajić (IT-95-12): „Zapovjednik jedinica bosanskih Hrvata – Hrvatskog vijeća obrane (HVO) – raspoređenih u Kiseljaku, gradu u središnjoj Bosni i Hercegovini; poznat i pod imenom Viktor Andrić – Osuđen na 12 godina zatvora” informacije dostupne na linku: https://www.icty.org/x/cases/rajic/cis/bcs/cis_rajic_BCS.pdf

Ivica Rajić, podaci o predmetu (IT-95-12), presuda Pretresnog vijeća: „Vijeće je zaključilo da su logor Čelebići uspostavile snage bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sredinom 1992. u bivšem objektu Jugoslovenske narodne armije (JNA) pored Konjica, Bosna i Hercegovina. Grad Konjic se nalazi 59 kilometara jugozapadno od Sarajeva i 71 kilometar sjeverno od Mostara. Prema popisu stanovništva iz 1991., u općini je živjelo 43.878 stanovnika, od kojih su 54,3% bili Muslimani, 26,2% Hrvati, 15% Srbi, 3% Jugosloveni i 1,3% ostali. U gradu Konjicu živjela je trećina ukupnog stanovništva općine, sličnog nacionalnog sastava. Ove različite nacionalnosti u Konjicu su po svemu sudeći živjele skladno i ujedinjeno do izbijanja neprijateljstava 1992. Informacije dostupne na linku: https://www.icty.org/x/cases/mucic/cis/bcs/cis_mucic_et_al_BCS_1.pdf